

<i>Centre Number</i> Číslo centra	EUROPEAN CONSORTIUM FOR THE CERTIFICATE OF ATTAINMENT IN MODERN LANGUAGES Univerzita Palackého v Olomouci Centrum jazykového vzdělávání Filozofické fakulty VZOR Čeština Čtení Úroveň C1 45 minut 25 bodů	<i>For Examiners' Use</i> Only Nevyplňovat!	
<i>Candidate No.</i> Číslo uchazeče		CZ-C1	<i>Signatures</i> Podpisy
<i>Surname and Initials</i> Příjmení, jméno (VELKÝMI TISKACÍMI PÍSMENY)			Hodnotitel 1. .....
<i>Signature / Podpis</i>			Hodnotitel 2. .....
<i>Date / Datum</i> ..... / ..... /201....			

VŠEOBECNÉ POKYNY

- Vyplňte tabulku vlevo nahoře.
- Všechny odpovědi pište do tohoto testu.
- Pokuste se vypracovat všechny úlohy.
- Pište čitelně, používejte modré nebo černé pero.
- Při psaní dejte pozor na pravopis.
- Používat slovník není dovoleno.

INFORMACE PRO UCHAZEČE

- Tento test má dvě části. Body za každou část najdete v závorkách u zadání.
- Konsorcium nenes zodpovědnost za dodatečné informace od zkoušejícího.

Čtení

1. část

Úloha:

Přečtěte si následující článek o architektonických změnách v českých zemích a poté odpovězte na otázky 1–10. Použijte 1–5 klíčových slov (předložky a spojky se nepočítají). Doplňte pouze svou konečnou odpověď. Tuto odpověď NESMÍTE znovu opravit. První odpověď je příklad.

Česko jako ráj nevkusu

„Nejsem staromilec, mám rád moderní architekturu. Jsou ale hodnoty, které musíme ctít a zachovat“, říká architekt Jan Kruml, autor dokumentu *Vesničko má přestavovaná*, mapujícího architektonické změny v druhé polovině 20. století, jež náš venkov proměnily ve vzorník křiklavého nevkusu. Krumlův dokument není filmový ani televizní, byť nejhorší ukázky české stavitelské fantazie odvysílala Česká televize v pořadu *168 hodin*. Je na DVD a jako odborné vodítko má sloužit místním samosprávám, aby zabránily pokračování barbarizace českého venkova. Růžové i fialové pseudogotiky s falešnými cimbuřími či pseudoantiky s hlídacími lvy před vchodem s dveřmi se zlatou mříží jsou totiž stále tolerovány.

„Na nápravu není pozdě,“ věří optimisticky Kruml, jenž vede i semináře pro starosty. „Byl jsem překvapen, kolik lidí mi po zhlédnutí dokumentu volalo a souhlasilo se mnou. Je to ale sisyfovská práce.“ Přitom do poloviny dvacátého století architekti, stavitelé i sami lidé převážně ctili střeoevropskou tradici lidového domu, takže panoval soulad mezi krajinou a architekturou. V lesnatých oblastech se stavěly hlavně roubenky, v severozápadních Čechách hrázděný dům z Francie či Německa a na jihu Moravy rostly kamenné a hliněné domy. Ovšem vliv politiky měl na podobu venkova zásadní vliv. V druhé polovině dvacátého století začala masová výroba okálů, paneláků a družstevních řadovek. Ty mnohde zcela smazaly estetický i urbanistický rozdíl mezi městem a venkovem; pohled na vesnické náměstí v podstatě splynul s pohledem na městskou ulici. Část přestavby venkova padá pochopitelně i na vrub tehdejší bídne ekonomické situace; udělat si vše sám bývalo i finanční nutností, nikoli dobrovolnou volbou.

„V roce 1990 jsme řekli, že všechno plánování je špatné,“ popisuje Kruml další milník v dějinách venkovské výstavby. „Teď máme demokracii a mnoho lidí si myslí, že si za své peníze můžou postavit, co chtějí. To je chyba.“ Výčet polistopadových architektonických obludností je bohužel téměř nekonečný. Na mnoha stavbách se projevil obecný nevkus a úporná snaha po originalitě a také rozpory mezi individuálními a veřejnými zájmy. „Proč tak extrémní nevkus?“ ptám se Krumla. Jednoznačnou odpověď nedostávám. Kruml sám se dlouho zabýval tím, zda není na českém nevkusu něco genetického. Něco podobného totiž není k vidění snad nikde v Evropě. „Nevím, kde se to bere,“ usmívá se Kruml. „Stavba nemá rušit jako zlatý zub v ústech.“ Kruml samozřejmě nechce, aby lidé dodnes stavěli roubenky či hliněné domy; moravský folklorista oceňuje i moderní architekturu. Ani jim nechce přikazovat, co mají stavět. Problém s domy bohužel je, že zatímco obludným interiérem ztrestáme pouze sami sebe, obludným exteriérem, případně nevhodným umístěním stavby v obci, permanentně trestáme i své okolí.

Proto platí i v rozvinutých demokraciích pro soukromou výstavbu obecná pravidla, pamatující i na určitý vnější estetický dojem. Bohužel současnou realitou spíš je, že agresivní prosazování vlastnických práv a soukromých komerčních zájmů zpravidla vítězí nad veřejným ohledem. Vše ale nemuselo dopadnout tak špatně. Kruml věří v osvětu veřejnosti i samospráv. Podle něj potřebujeme diskusi o budoucí podobě venkova i dobré příklady nejen zahraniční, ale především domácí. A stejně tak výchovu ke vztahu k prostředí, kterou musí zajistit vzdělávací instituce.

Příklad:

0	Jaké je téma dokumentu <i>Vesničko má přestavovaná</i> Jana Krumla? <i>architektonické změny v druhé polovině 20. století</i>
1	Co bylo možno shlédnout v pořadu České televize <i>168 hodin</i> ?
2	Pro koho je určen dokument <i>Vesničko má přestavovaná</i> na DVD?
3	Napište alespoň tři příklady staveb, které ctily středoevropskou tradici lidového domu.
4	Uveďte dvě okolnosti, které měly vliv na změnu podoby venkova ve 2. polovině 20. století.
5	Jak autor článku označuje esteticky nevkusné stavby postavené po roce 1990?
6	Jakou otázku klade autor článku panu Krumlovi ohledně polistopadového vývoje?
7	K čemu přirovnává Kruml nevkusné architektonické stavby?
8	Jaký je důsledek nevhodné volby vzhledu domu v obci?
9	Co je kromě soukromých komerčních zájmů zaběhanou praxí v současné výstavbě?
10	Napište jeden příklad řešení, které navrhuje Kruml ohledně budoucí podoby venkova.

Čtení 2. část

Úloha:

Přečtěte si krátké recenze o novinkách na knižním trhu a přiřaďte k písmenům A–E číslice 1–13 tak, že vyberete vždy dvě tvrzení pro každou knihu. Na pořadí odpovědí nezáleží. Existuje 10 správných odpovědí, 3 tvrzení tedy nebudete potřebovat. Odpovědi napište do tabulky. Doplňte pouze svou konečnou odpověď. Tuto odpověď NESMÍTE znovu opravit.

Příklad:

- A. Petr Rákos nepatří mezi notoricky známé spisovatele. Je autorem tří knih, jedna nebyla dokončena.
0. Autor této knihy je spíše neznámý, ačkoli již napsal více knih.

A. Petr Rákos: Korvína čili kniha o havranech

Petr Rákos nepatří mezi notoricky známé spisovatele. Je autorem tří knih, jedna nebyla dokončena. Přesto jde v případě vydání *Korvíny* o chvályhodný nakladatelský počín. *Korvína* se zásadně vymyká všem literárním konvencím. Složená z krátkých kapitol, suverénně prochází všemi možnými žánry. Využívá je, paroduje nebo modifikuje. Stejný přístup volí autor k jazyku, stylu, tematicce, přičemž rozbití literárních a jazykových forem nevede automaticky k rozbití příběhu. Za textem se rýsuje zřetelná dějová linka, příběh, či vize fantaskní země havranů a jeho obyvatel, ani havranů, ani lidí. Geniální je i grafická úprava Juraje Horvátha.

B. Stephen King: Za soumraku

Sbírka Kingových povídek obsahuje s výjimkou několika exemplářů artefakty z nedávné doby. Precizní práce s narací dává vyniknout perfektně konstruovaným pravidlům psychoher, které ovšem často postrádají tajemství nebo větší dávku napětí, jež by bránila knihu odložit. Setkáváme se tu s fyzicky či mentálně stárnoucími, posmutněnými hrdiny, schvácenými nemocemi, depresí, či obyčejným životem. King se snaží vrátit k dřívějšímu způsobu psaní, ovšem ve výsledku se zdá, že původní metodu již nalézt nejde. Myšlenka z úvodu, že psaní povídek není jako jízda na kole, protože se dá zapomenout, se zde naplňuje přímo v praxi.

C. Černý Petr radí: Jak udělat kariéru

Jak ulovit dobrou práci? Jak se ve firmě dobře zapsat? Jak uzmout šéfovi křeslo a vést si vlastní show? Zkušenosti manažera proplouvajících vodami českých systémů a firem podané vtípným způsobem včetně užitého českého manažerského slangu. Ideální dárek či odlehčená četba pro přetížené mozky. Černý Petr je opravdový český šéf, který přes den vykořisťuje nevinný kancelářský lid a po nocích o tom sepisuje knihy. Momentálně působí v jedné báječné korporaci jako vyšší střední manažer (cca 185 cm). Přežil už dvanáct šéfů, osm reorganizací, čtyři nájezdy kočovných konzultantů a tři změny paradigmatu (ať už to znamená cokoli).

D. Eva Tvrdá: Dědictví

V uzounké knížce, možná by se dalo říci až sešitu, najdete několik částečně na sebe navazujících příběhů. Příběhy připomínají babiččino vyprávění hlavně tím, že vypravěčkami a hlavními hrdinkami jsou ženy. Ženy mladé a plné života, matky od rodin i celoživotní dřinou zmožené stařenky. Vyprávění babiček evokuje také doba, ve které všechny postavičky žijí. Tím obdobím je počátek minulého století, především druhá světová válka a léta těsně před ní i ta následující. Zkuste si představit, jak těžký život vedli lidé v této tak obtížné epoše, navíc když si nárok na jejich domovy dělala hned ta, hned ona středoevropská mocnost...nuzný a namáhavý, plný nejistoty a nebezpečí. Posloucháte-li rádi životní příběhy s kávou a babiččinou bábovkou, *Dědictví* od Evy Tvrdé se vám jistě bude líbit.

E. Gabriella Hakanssonová: Mozkoman

Kdo dosud netrpí zavlou nenávisť k vlastním myšlenkám nebo nevede boj proti různým centrům svého mozku, měl by zbystřit. Švédská autorka ve svém románu vykresluje portrét muže, který nás může učit. Antisociální Hans Gustavsson je nevrlý podivín, který proklíná počasí, turisty a politiky, ale hlavně komunikuje s Mozkomanem, tvorem sídlícím uvnitř jeho mozku. Román je fantaskní intelektuální hříčka, postavená na karikování studií lidského mozku a psychoanalýzy. Knize nelze upřít schopnost vyvolat zděšené sebezpytující otázky nad fungováním vlastní mysli a původem hlasů uvnitř hlavy.

0	Autor této knihy je spíše neznámý, ačkoli již napsal více knih.
1.	Hlavní hrdina této knihy není člověk pevně zakotvený ve společnosti.
2.	Z popisu této knihy nelze identifikovat pravého autora.
3.	Autor/ka této knihy se věnuje žánru, který z literatury pomalu mizí.
4.	Autorův výrazný a osobitý styl se vztahuje na příběh i použitý jazyk.
5.	Tato kniha nepředstavuje velmi objemné dílo.
6.	Tato kniha může v čtenářích vyvolat otázky nad vlastní situací.
7.	Tato kniha je výsledkem mnohaletého bádání.
8.	Recenzent této knihy neskrývá zklamání z poslední knihy úspěšného spisovatele.
9.	Recenzent chválí překlad této knihy.
10.	Hlavní postavy v této knize nežijí spokojený a úspěšný život.
11.	Příběhy popsané v této knize se odehrávají na pozadí celospolečenských změn.
12.	Tato kniha není určena jako poradenská příručka, ačkoli jsou „rady“ jejím tématem.
13.	Recenzent kvituje vydání této knihy, která je povedená nejen po jazykové stránce.

**Doplňte údaje do tabulky. Neupravujte údaje napsané do tabulky.
Každá oprava bude považována za špatnou odpověď!**

A	A	A	B	B	C	C	D	D	E	E
0										

POZNÁMKY

SAMPLE

SAMPLE

SAMPLE